

„Problemy z ustawą o OZE - postulaty środowisk”



Tomasz Podgajniak, Michał Ćwil
Polska Izba Gospodarcza Energii Odnawialnej

Środowiska zainteresowane rozwojem OZE

- + Naukowcy, eksperci – prezentujący hipotezy, teorie i wyniki naukowych badań i dociekań oraz płynące z nich konkluzje;
- + Organizacje proekologiczne i polityczne – dostrzegające konieczność docelowej zmiany modeli produkcji i wzorców konsumpcji energii ze względów środowiskowych, klimatycznych, zasobowych, bezpieczeństwa itp.;
- + Dostawcy technologii – firmy promujące swoje rozwiązania technologiczne rozwijane przez siebie w celach komercyjnych i sprzedawcy technologii opracowanych przez inne firmy;
- + Prosumenci – konsumenci energii zainteresowani obniżeniem kosztów jej pozyskania na potrzeby własne (poprzez jej samodzielne wytwarzanie) oraz ewentualną sprzedażą nadwyżek innym konsumentom za pośrednictwem istniejącej infrastruktury przesyłowej;
- + Mali i średni producenci zorientowani na konkretne typy OZE – przedsiębiorcy zainteresowani uzyskiwaniem stałych korzyści ze sprzedaży energii z wykorzystaniem potencjału wytwórczego, który mogą łatwo pozyskać z powodów technologicznych, geograficznych, czy kompetencyjnych;
- + Przedsiębiorcy prywatni – postrzegający sektor (y) OZE jako miejsce lokowania własnych kapitałów z szansą na korzystną stopę zwrotu w horyzoncie średnio i długookresowym lub znaczącą wartość dodaną w przypadku sprzedaży gotowego projektu;
- + Duże koncerny energetyczne – dostrzegające konieczność uzupełnienia swojego „energy mix” o odnawialne źródła, czy to ze względu na przemysłaną strategię, czy ze względu na presję opinii publicznej i polityków;

Dlaczego ustawa o odnawialnych źródłach energii?

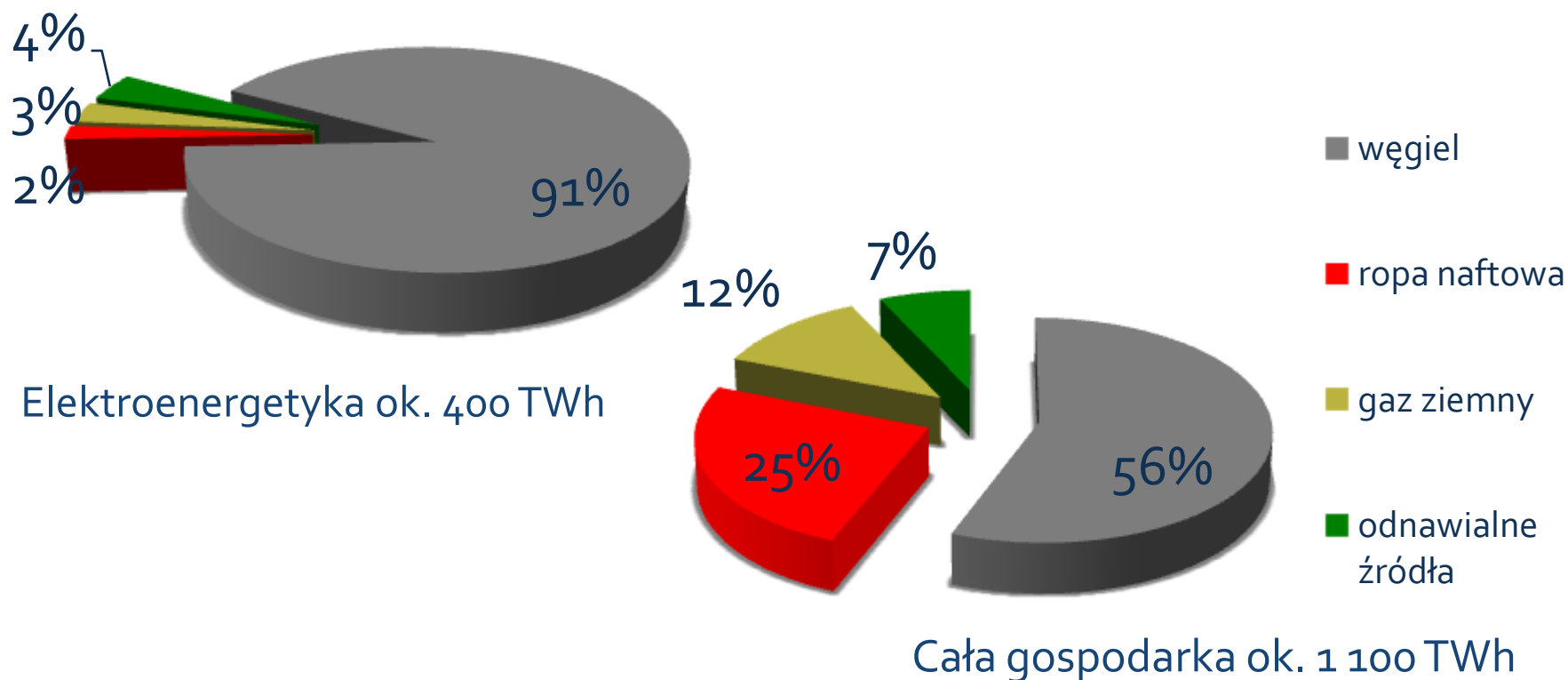
Potrzeba wdrożenia Dyrektywy 2009/28/WE

- + Dyrektywa określa cele obligatoryjne do realizacji w wyznaczonym reżimie czasowym.
- + Termin wdrożenia Dyrektywy upłynął w dniu 5 grudnia 2010 r.
- + Przyjęcie Dyrektywy do prawa krajowego powinno nastąpić w zgodzie ze strategią energetyczną pt. „Krajowy Plan Działania” przedłożoną przez rząd Komisji w dniu 9 grudnia 2010 r.
- + Rząd wskazał w Krajowym Planie, że uchwali odrębny akt prawny – ustawę o odnawialnych źródłach energii, która wdroży w pełni Dyrektywę.
- + Dyrektywa wymaga:
 - + usprawnienia procedur,
 - + stabilnego systemu wsparcia,
 - + wprowadzenia gwarantowanego lub priorytetowego przyłączenia jednostek OZE do sieci,
 - + dostępu do systemów certyfikacji instalatorów,
 - + większego zaangażowania samorządów,
 - + dostępu do informacji.

Potrzeba ustanowienia stabilnych ram prawnych dla Krajowego Planu Działań

Wykorzystanie energii pierwotnej w Polsce

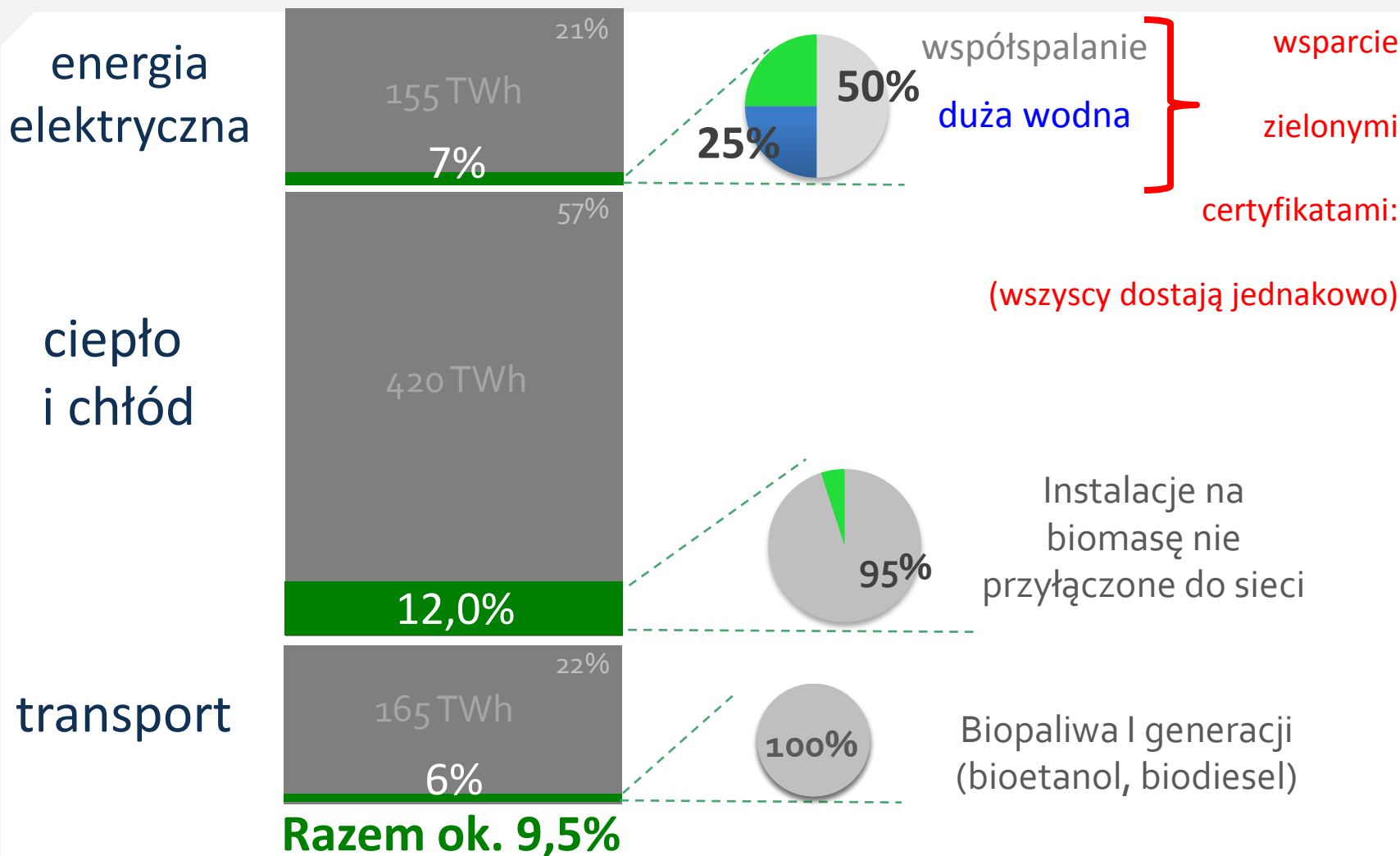
Dane w 2010 łącznie w sektorach elektroenergetyki, ciepłownictwa i transportu



Od dwóch lat Polska jest importem węgla netto

Wykorzystanie energii końcowej brutto w Polsce

Wartości przybliżone za rok 2010

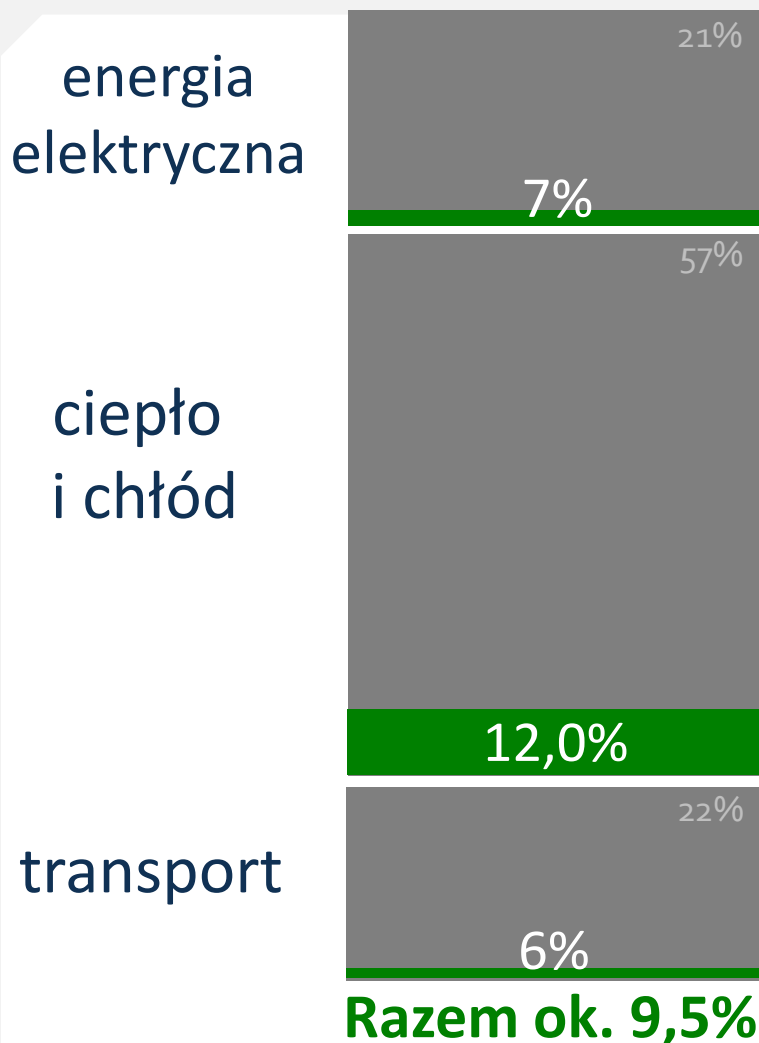


Wykorzystanie energii końcowej brutto w Polsce

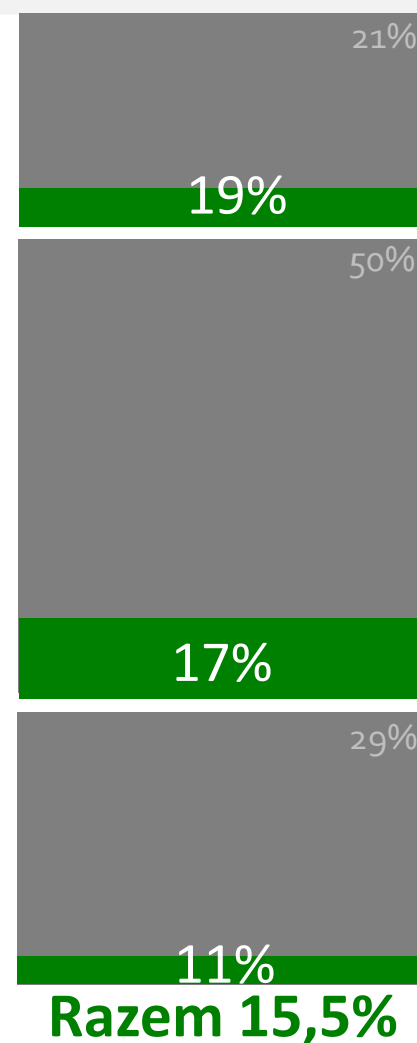
Statystyka za 2010 r. oraz scenariusz na 2020 r.

2010 r.

2020 r.



inwestycje



Zobrazowanie potrzeb inwestycyjnych w sektorze elektroenergetycznym w OZE. Mocy skumulowana

2010 r.

2020 r.



1 180 MW

6 650 MW



1 MW

3 MW



937 MW

1 152 MW



83 MW

980 MW



356 MW*

1 550 MW*

inwestycje



*) współpalanie nie jest uwzględnione

Najważniejsze zastrzeżenia do projektu ustawy OZE

- + **Ponad 1000 stron uwag od kilkudziesięciu organizacji branżowych!**
- + Brak konsultacji założeń, opublikowanie szkodliwego, niespójnego i nie popartego argumentami projektu – uzasadnienie w wielu miejscach rozbieżne z treścią i konsekwencjami proponowanych przepisów;
- + Negatywny wpływ na realizację już rozpoczętych i nowych inwestycji OZE;
- + Podważenie stabilności finansowej już działających podmiotów – zarzut naruszenia praw nabytych;
 - + Rezygnacja z obowiązku zakupu energii wytworzonej w źródłach odnawialnych
 - + Niekorzystne zmiany zasad określających wartość zielonych certyfikatów;
- + Niepełna lub niezgodna z jej duchem transpozycja Dyrektywy 28/2009/WE:
 - + Brak stabilnego systemu wsparcia,
 - + Brak gwarancji/priorytetu przyłączania jednostek OZE do sieci,
 - + Zbyt restrykcyjny system certyfikacji instalatorów,
 - + Brak zobowiązań i zadań w sferze zaangażowania samorządów,
 - + Niewłaściwa transpozycja definicji.

Odpowiedź MG na pytanie o źródła informacji

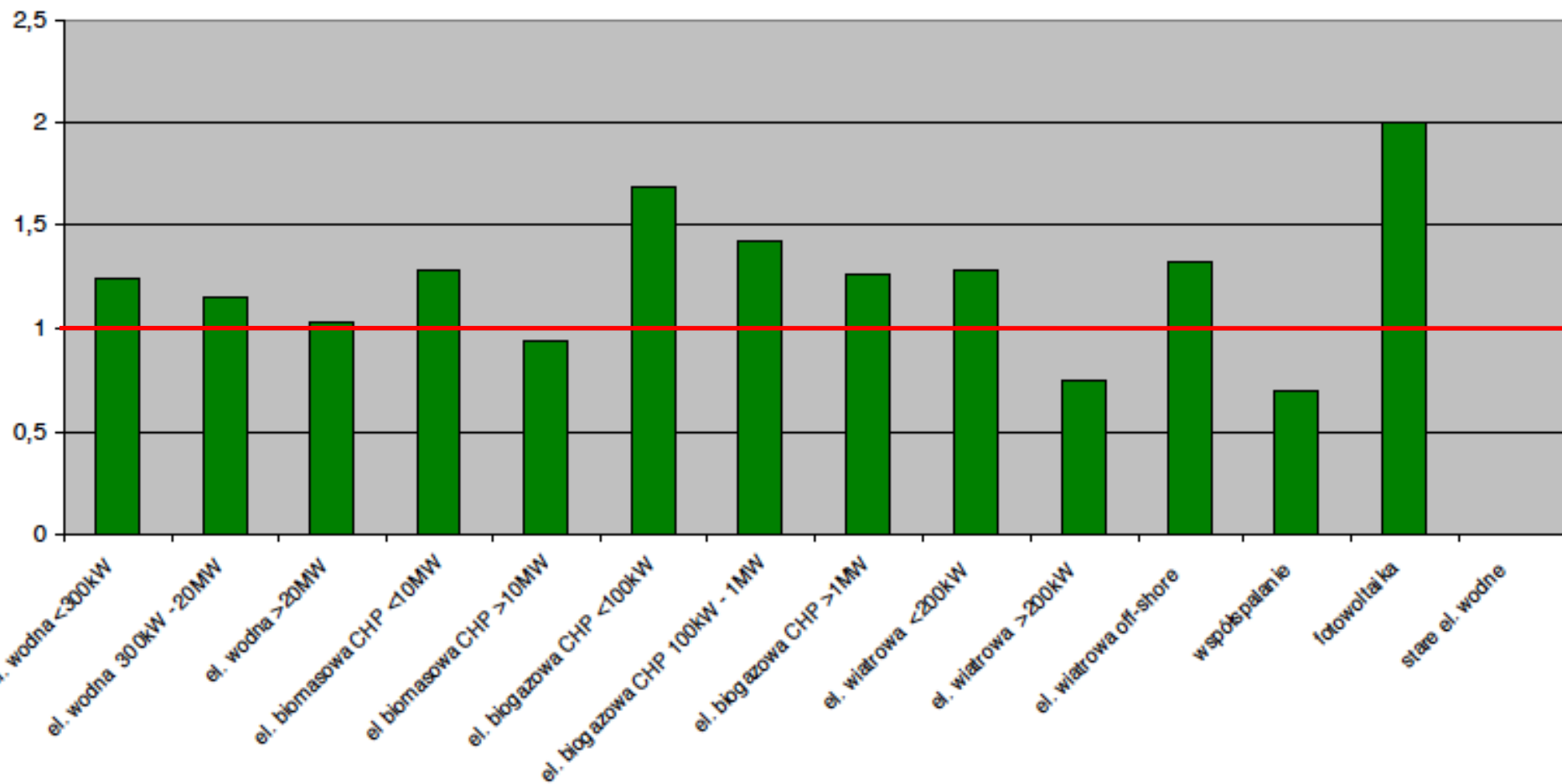
Ponadto, Departament Energetyki deklaruje możliwość wypożyczenia archiwizowanych numerów czasopisma Czysta Energia związanego z branżą energetyki odnawialnej gdzie znajdują się informacje przydatne dla wnioskującego.

Jednocześnie Departament Energetyki odsyła zainteresowanego na stronę internetową Międzynarodowej Agencji Energetycznej, Polskiego Stowarzyszenia Energii Wiatrowej, Europejskiego Stowarzyszenia Energii Wiatrowej, Amerykańskiej Agencji Ochrony Środowiska i innych organizacji branżowych, gdzie znajdują się publikacje zawierające m.in. dane na temat kosztów budowy mocy w technologiach wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Na zakończenie Departament Energetyki rekomenduje Izbie przestudiowanie legislacji międzynarodowej np. niemieckiej, gdzie zawarte są poziomy dotacji dla energetyki odnawialnej, co może stanowić istotny wskaźnik potrzeby zróżnicowania wsparcia dla wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii.

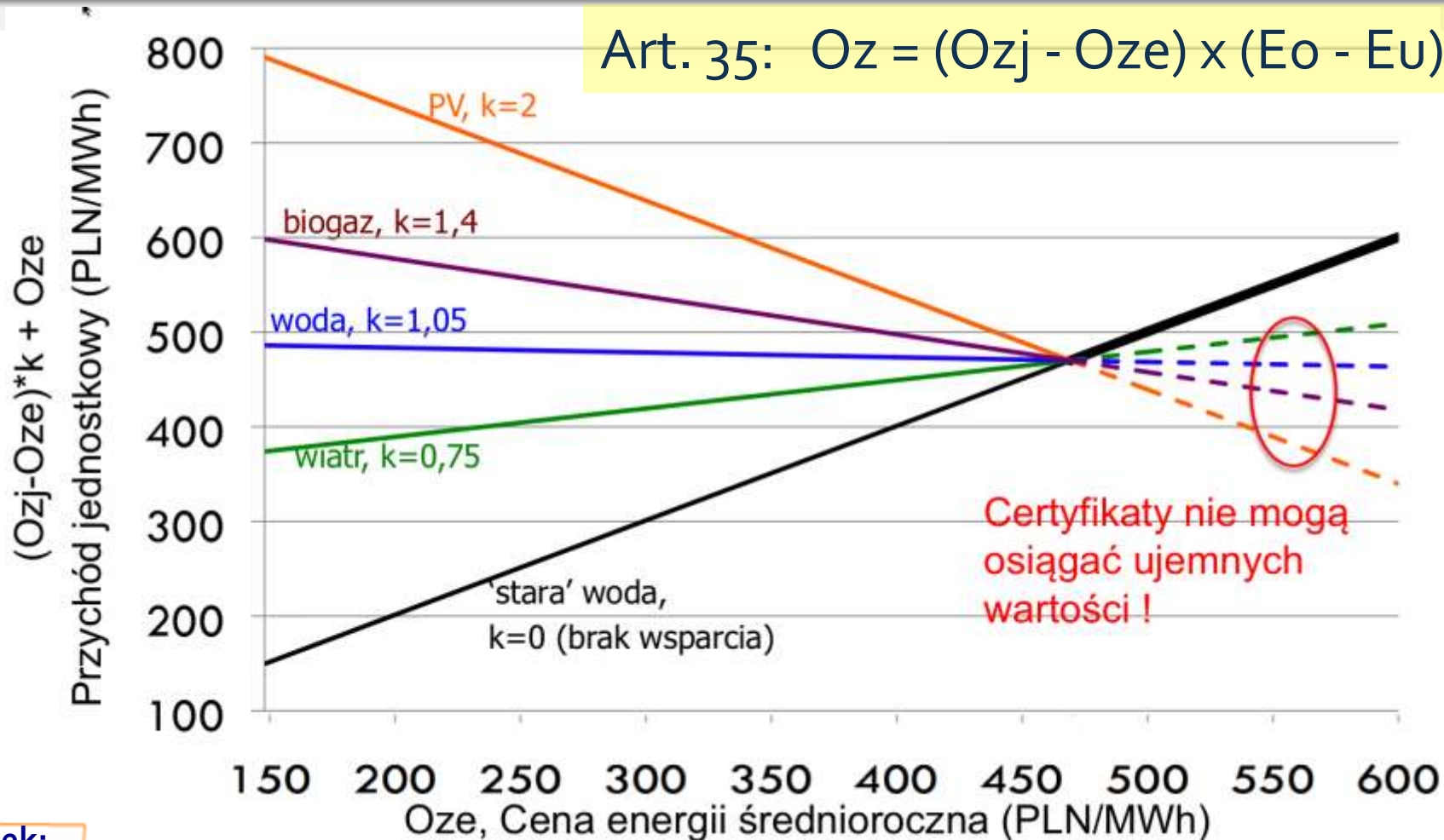
Zmiana poziomów wsparcia w zależności od OZE

Propozycja współczynników korekcyjnych w dniu wejścia w życie ustawy



O co chodzi w proponowanym modelu wsparcia?

Założono, że cena certyfikatu określona jako: $(Oz_j - Oze) * k$ jest gwarantowana. W rzeczywistości ceny certyfikatów będą mniejsze. Przyjęto także, że cena Oze jest gwarantowana a współczynnik k raz ustalony funkcjonuje przez 15 lat (k na podstawie OSR).



Wniosek:

wraz ze wzrostem rynkowej ceny energii drastycznie spada cena certyfikatów, szczególnie dla technologii uprzywilejowanych. Proponowany model sprzeczny jest z ideą zróżnicowania poziomu wsparcia.

Uogólnione postulaty w odniesieniu do projektu ustawy o Odnawialnych Źródłach Energii – konsens środowisk

- + Wysokość wsparcia musi być możliwa do określenia z odpowiednim wyprzedzeniem, najpóźniej w momencie, gdy dana inwestycja wchodzi w fazę realizacji – ewentualne zmiany zasad muszą być wprowadzane z odpowiednim *vacatio legis*, co najmniej 3 lata wcześniej!
- + Zmiany systemu wsparcia nie mogą pogarszać sytuacji obiektów już zrealizowanych i inwestycji w toku, a w szczególności naruszać praw już nabytych – ustawa musi zawierać rozwiązania przejściowe w odniesieniu do już działających źródeł;
- + Przychody ze sprzedaży energii i z systemu wsparcia muszą być przewidywalne i policzalne i nie mogą zależeć od ciągłych zmian współczynników korygujących w drodze rozporządzeń Ministra Gospodarki, przy niejasnych kryteriach ich określania;
- + Strumień przychodów musi gwarantować w rozsądnym czasie spłatę kredytów i zwrot poniesionych nakładów, z uwzględnieniem normalnego ryzyka biznesowego;
- + System musi chronić producentów energii w źródłach rozproszonych przed dyktatem cenowym i technicznym oligopolu energetycznego;
- + Wysokość wsparcia raz ustalona dla danej jednostki wytwórczej nie może być arbitralnie zmniejszana w okresie spłaty kredytu, natomiast powinna być waloryzowana aby umożliwić reakcję na zmiany stóp oprocentowania kredytów;

Środowiska związane z OZE w przeważającej mierze uważają, że w miejsce proponowanego, skomplikowanego i nieprzewidywalnego systemu wsparcia należy wprowadzić, korzystając z doświadczeń (dobrych i złych) naszych sąsiadów – system *feed-in-tarif*. Byłoby to rozwiązanie skuteczne, proste i sprawdzone i *de facto* najtańsze (likwidacja pośredników giełdowych, kierowanie wsparcia bezpośrednio do wytwórców).

Zastrzeżenia i postulaty o charakterze ogólnym

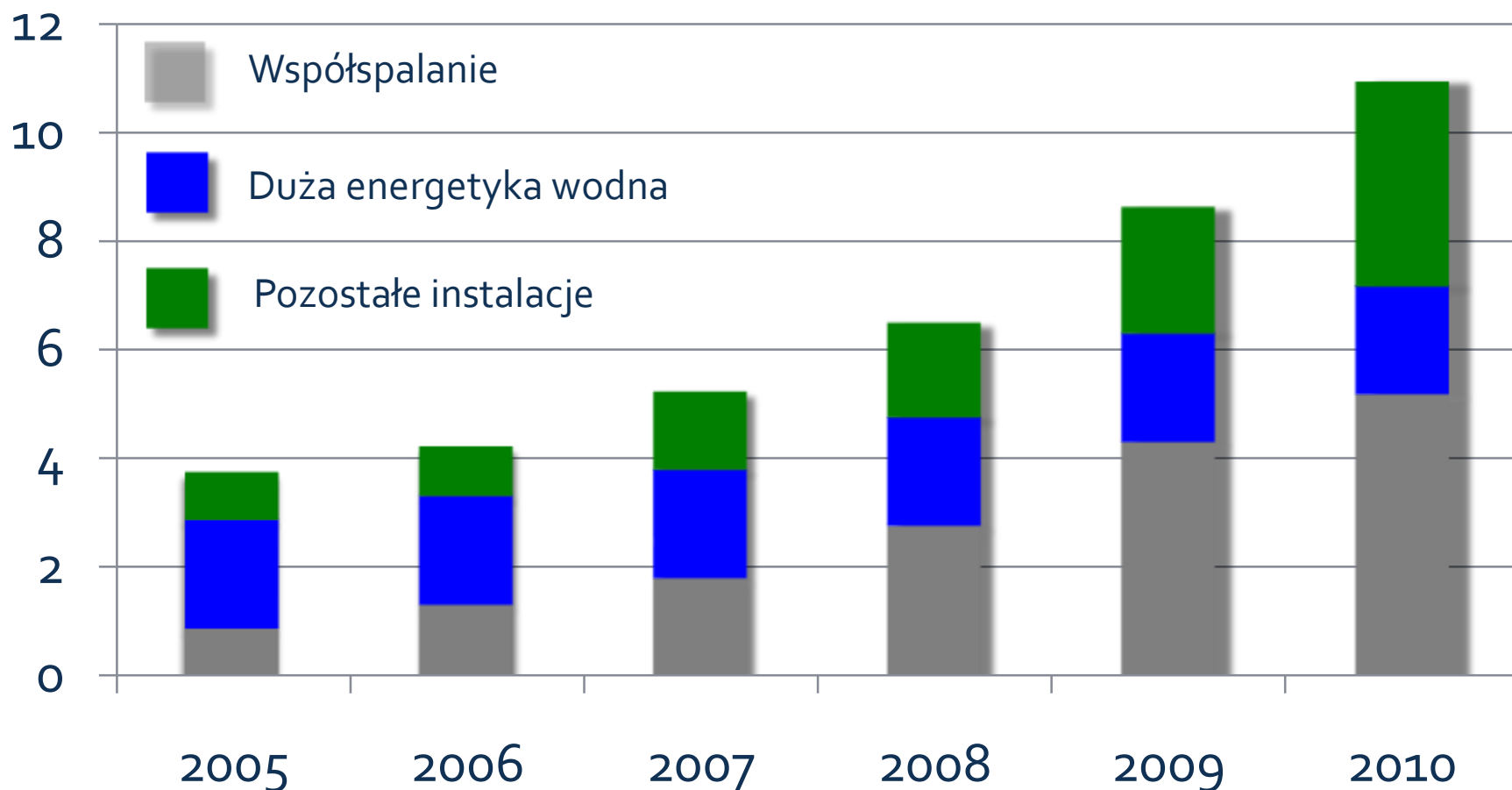
- + Brak konsekwencji rządu i instytucji zależnych w realizacji już przyjętych strategii przekształceń sektora energetycznego;
- + Kłamliwe kampanie skierowane przeciwko OZE;
- + Mnożenie barier systemowych
- + Wzrost ryzyka regulacyjnego

Postulaty:

- + Przedstawienie opinii publicznej prawdziwych danych o kosztach rozwoju OZE i ich wpływu na rachunki konsumenckie
- + Skierowanie na kampanię promocji OZE co najmniej porównywalnych środków jak na energetykę atomową;
- + Pomoc Państwa musi być w większym stopniu ukierunkowana na tworzenie warunków zewnętrznych dla włączenia nowych instalacji do sieci, niż na bezpośrednie wsparcie konkretnych inwestycji;

Gdzie kierowane są zielone certyfikaty?

Produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w Polsce w TWh

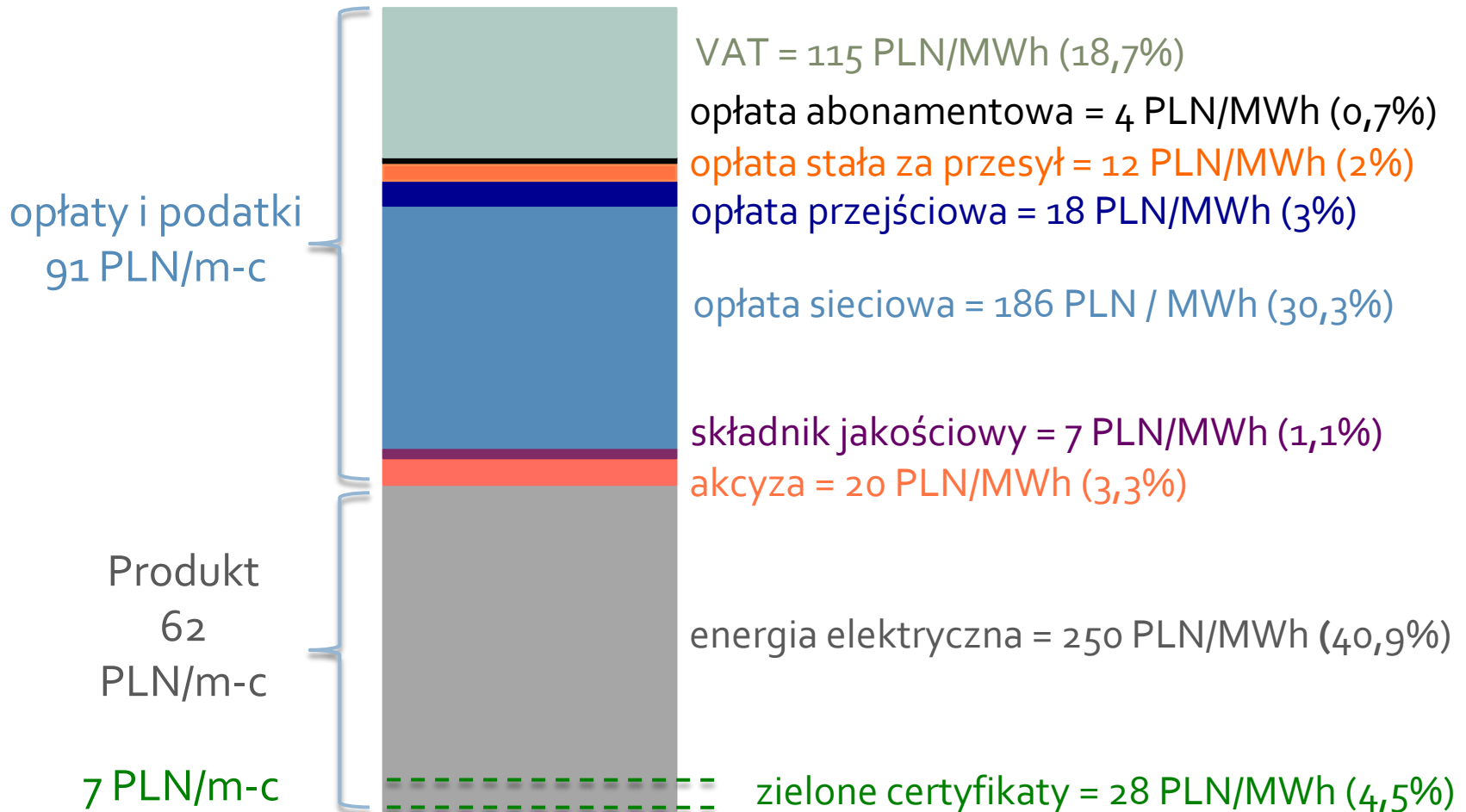


Co składa się na rachunek za energię elektryczną gospodarstwa domowego ?

G11 w 2011, zużycie roczne 3 000 kWh

153 PLN / m-c

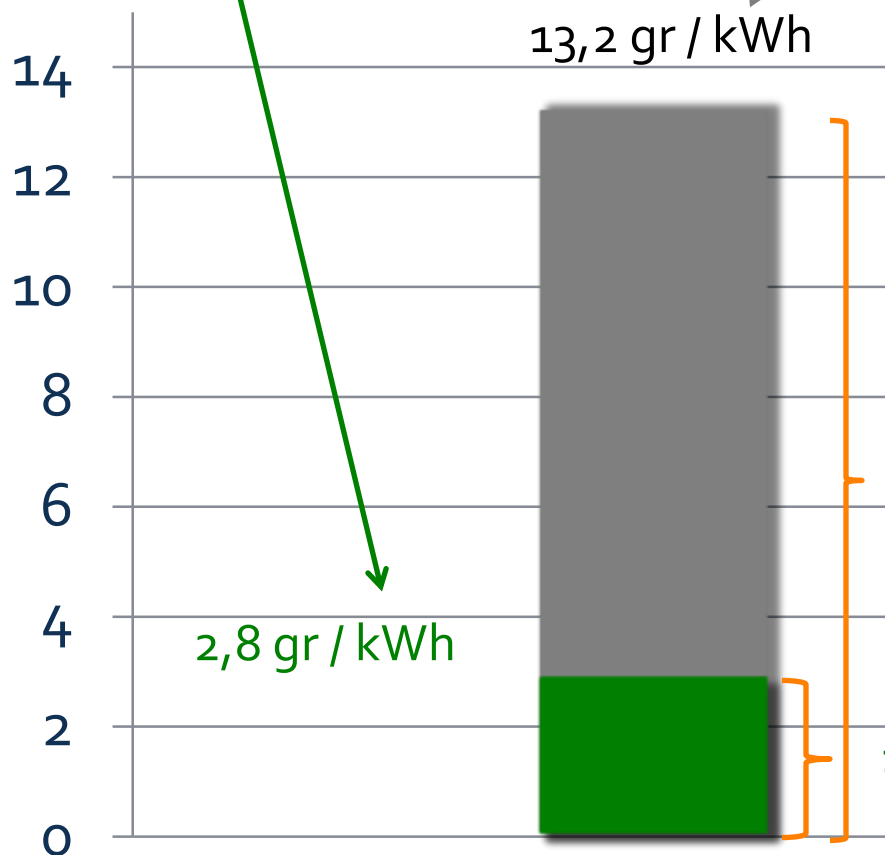
612 PLN / MWh



Wzrost cen energii w okresie 2005-2010

maksymalny możliwy z powodu OZE vs średni rzeczywisty dokonany przez spółki obrotu

gr / kWh



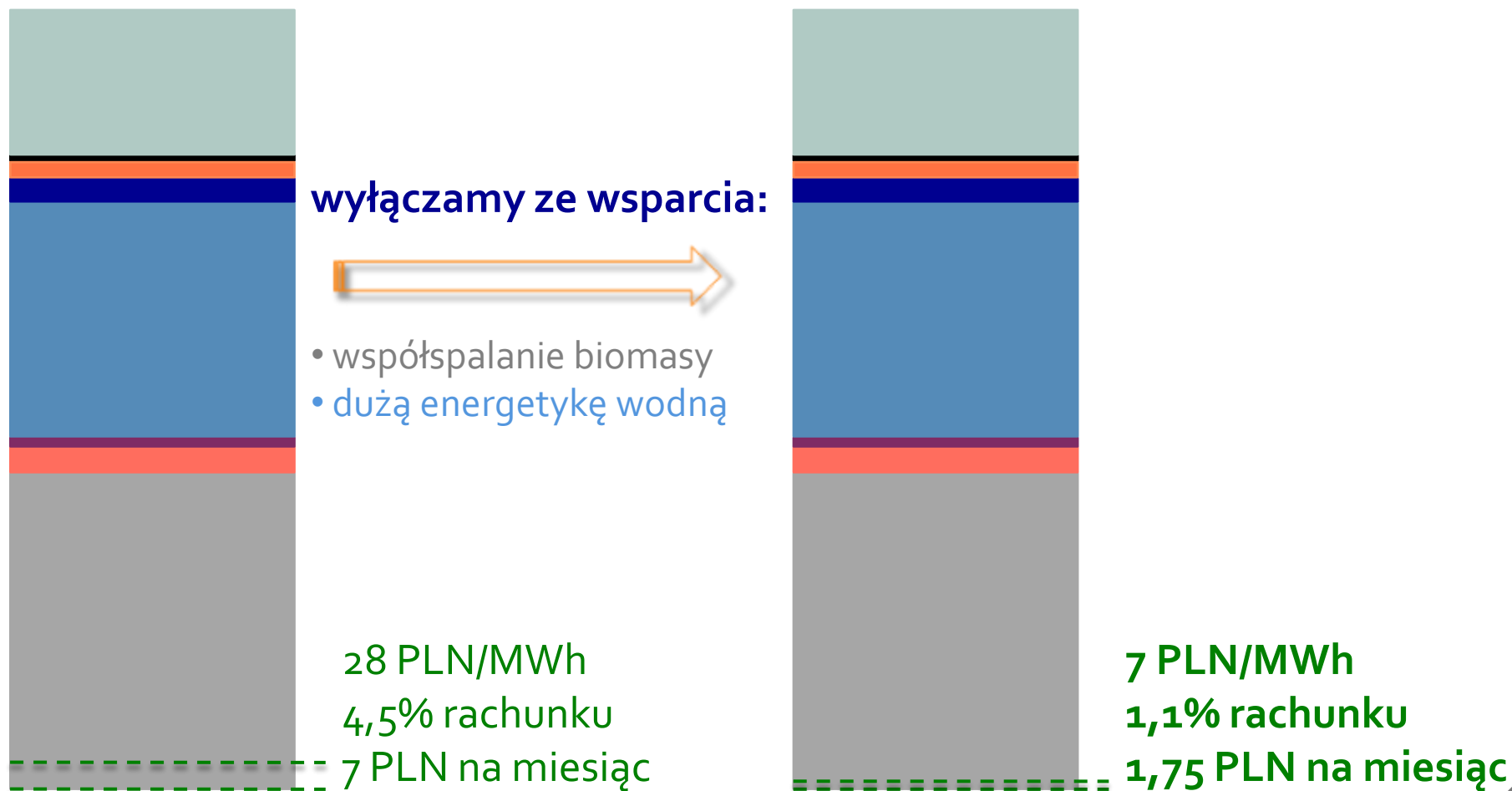
50% w cenie energii w 2010 r.

10% ceny energii w 2010 r.

Zielone certyfikaty nie są główną przyczyną wzrostu cen energii dla odbiorców końcowych. W latach 2011-2012 zielone certyfikaty nie wpłyną na poziom cen energii.

Ile dopłaca gospodarstwo domowe do rozwoju nowych inwestycji w OZE?

G11 w 2011, zużycie roczne 3 000 kWh



Możliwe strategie wsparcia

- + **Kontynuacja dotychczasowej filozofii wsparcia:** Wysokość wsparcia jest identyczna dla wszystkich sektorów OZE co sprzyja rozwojowi w pierwszej kolejności najtańszych, bądź najlepiej rozpoznanych technologii;
- + **Strategia alternatywna:** Wysokość wsparcia może być zróżnicowana w zależności od kosztów wytwarzania energii w danym sektorze OZE, przy założeniu, że w określonej ustawowo perspektywie czasowej wsparcie dla inwestycji ulega systematycznemu ograniczeniu a docelowo wygasa (degresja wsparcia)!

Możliwe strategie wsparcia (2)

- + **Kontynuacja dotychczasowej filozofii wsparcia:** Wysokość wsparcia jest identyczna dla wszystkich sektorów OZE
 - + system sprawdzony, już funkcjonujący na rynku
 - + w pierwszej kolejności rozwijają się technologie najtańsze, bądź technologie najlepiej rozpoznane/przygotowane;
 - + w miarę spadku cen jednostkowych rośnie zainteresowanie przedsiębiorców inwestycjami w technologie w trakcie rozwoju (np. fotowoltaika);
 - + system gwarantowanych przychodów nie wyklucza innych rodzajów wsparcia prac badawczo-rozwojowych i inwestycji np. dla sektora biogazu lub małej hydroenergetyki;

Możliwe strategie wsparcia (3)

- + **Zróżnicowanie wysokości wsparcia dla poszczególnych sektorów:**
 - + system niesprawdzony w Polsce – doświadczenia z innych krajów (Hiszpania, Czechy, Portugalia, w mniejszym stopniu Niemcy) nakazują zachować ostrożność
 - + jednocześnie rozwijają się technologie najtańsze i droższe;
 - + rośnie zainteresowanie przedsiębiorców rozwojem nowych technologii (np. fotowoltaika, biopaliwa II i III generacji);
- + Niezależnie od przyjętej strategii pomoc Państwa musi być w większym niż obecnie stopniu ukierunkowana na tworzenie warunków zewnętrznych dla włączenia nowych instalacji do sieci, niż na bezpośrednie wsparcie konkretnych inwestycji;

Dziękujemy za uwagę

Dyskusja